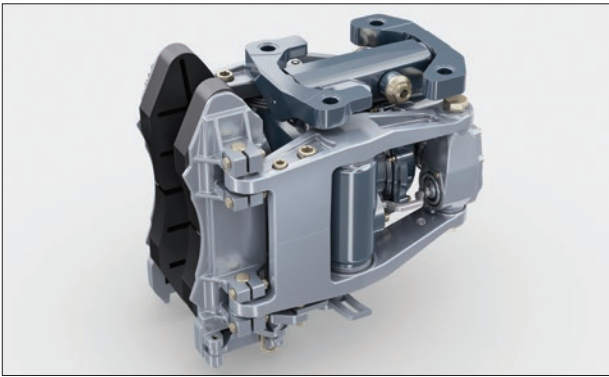

Válogatás a vasúti járműtechnika újdonságaiból

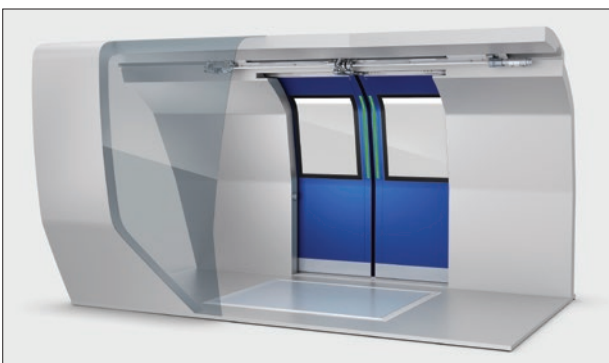
A vasúti technika fejlődését bemutató berlini világkiállításról a Vasútgépészet 2016. 4. számában bemutatott járműgyártókon kívül több mint kétezer vasúti technikai újdonságot mutattak be a kiállítók. Ezekből készített válogatásunkat adjuk közre.

Teljes mozdonyfék rendszer modulokból

1. ábra: Vasúti jármű fék elemek a Knorr-Bremse AG-tól, WZT kompakt féknyergek

A Knorr-Bremse új mozdonyfék rendszere a CCB-3 sorozat, a kipróbált CCB és MBS gyártmány sorozatok nyomdokába léphet. A tervezési folyamat legkorábbi szakaszában a CCB-3 típust úgy tervezték, hogy a teljes mozdony fékrendszere modulokból álljon, és így a világ bármely pontján lévő piac követelményeinek meg tudjon felelni. Ezzel elkerülhetővé válik, hogy a mozdonyt újra kelljen tervezni, annak érdekében, hogy a különböző piacok igényeinek megfeleljen. A rendszer fejlesztése a funkcionális, és nem funkcionális igényeknek megfelelően lehetővé teszi a moduláris választék világ minden táján való alkalmazását. A nagymértékben szabványosított modulok segítségével, rapid gyorsasággal lehet adaptálni bármely mozdonyiac igényéhez. A legutolsó technológiát alkalmazva, és a jól átgondolt rendszer terv, hozzájárul az üzemeltetési megbízhatóság növeléséhez, melynek előnyeit a vásárlók és az üzemeltetők élvezhetik. És ez a rendszer terv megfelel a legutolsó CENELEC biztonsági szabványoknak.

2. ábra: Knorr-Bremse AG gyártmányú járműajtó

GPS vasúti alkalmazásfejlesztés

Az Ansaldo STS bejelentette, az 3InSat projekt előírt próbáit végrehajtották

Az Ansaldo STS, a Hitachi Csoport egy leányvállalata, vonatbefolyásoló és jelzési rendszert, valamint integrált szállítási rendszereket értékesít. 2016. június 29-én egy ERTMS felhasználói csoport látogatta meg a Caligariában lévő ERSTATT teszt vonalát, és szemtanúja volt Európában a 3InSat projekt első próbájának. E projekt végrehajtására az Európai Űrkutatási Ügynökség adott megbízást az Ansaldo STS vállalatnak, és az Olasz Űrkutatási Ügynökség is támogatta. A 3InSat az ERTMS jelzési rendszeren alapul, amely ún. LDS helyzet-meghatározási rendszeren dolgozik. Az LSD rendszert az Ansaldo STS tervezte és gyártotta. Ez a rendszer kommunikációs hálózatként is szolgál, a TETRA, GSM és műhold rendszeren keresztül. Az Ansaldo STS a GPS alkalmazásfejlesztésben elért sikereit az InnoTrans 2016-os világkiállításon mutatta be.

Egyszerű, korrózióvédett áramszedő felfüggesztési rendszer

Egy lengyel kiállító új gyártmányai között az InnoTrans 2016 évi kiállításon bemutatta a munkavezeték speciális felfüggesztési rendszerét, amelyet akár alumíniumból, akár rozsdamentes acélból elő tudnak állítani. Ez a korszerű megoldás könnyebb, mint a munkavezetéknek jelenleg használatos megoldások. Ennek a modern megoldásnak előnye, hogy magában foglalja az egyszerű tartó rendszerét, ellenálló a rozsdásodással szemben, egyszerű a felszerelése, és attraktív a megjelenése. Ezt az eszközt úgy tervezték, hogy biztosítsa a vezetéken az állandó feszültséget a hosszanti elmozdulás kompenzálása érdekében. Ezekon túl számos előnyt biztosít: az időjárás változása nem befolyásolja az üzembiztonságot és az egész szakaszon biztosítja az állandó feszültséget.

Kétszárnyú széles ajtók a gyorsabb utas csere érdekében

3. ábra: Háromrészes alacsony padlójú dízel-villamos motorvonat

Az új regionális územre alkalmas dízel-villamos motorvonat, melyet a horvátországi Koncar gyártott, háromrészes, alacsony padlójú jármű 167 ülőhellyel és további 175 állóhellyel. A jármű oldalanként 4 kétszárnyú ajtó, két rámpával a kerekesszékes utasok számára, és a bicikliknek is kialakítottak helyet. A széles ajtók a gyorsabb utas cserét biztosítják. A vonatot ellátták modern fűtési és ventilációs rendszerrel, kamera ellenőrzéssel, és internet hozzáféréssel. A 60 százalékosan sötétített ablakok a napsütés ellen védenek. Az utasok a vonat GPS adatain alapuló tájékoztatási rendszer segítségével vizuális és hangüzenetet tudnak adni. A dízel-villamos vonatot a Koncar villamos motorvonata alapján fejlesztették ki. Az alacsony padlójú motorvonat technikai fejlesztése alapot biztosít további járművek kialakításához, más feszültségű, sőt hibrid megoldásúak számára is.

Szigetelés technika újdonságai

Nagy rugalmasságú az EN 45545-előírásnak megfelelő szigetelő anyag

Az InnoTrans kiállításon az Armacell bemutatta a vasúti járműipar számára kifejlesztett rugalmas, zárt cellás szigetelő anyagainak a legújabb választékát, amelyek ellenállóak a tűzzel szemben is. Az Armaflex minden vasúti gyártmánya megfelel az Európai Biztonsági Szabványnak, az EN 45545 előírásának és megfelel a HL2 veszélyességi szintnek. Az EN 45545 előírásaival összhangban az „Armaflex Rail SD-C”, és az „Armaflex Rail ZH-C” anyagokat földalatti vonalakon üzemelő vonatokon is, és alagutakban szolgálatot teljesítő járműveken is lehet alkalmazni. Ez a kifejlesztett anyag halogént nem tartalmazó szigetelő réteg, kevésbé éghető anyag, és alacsony füst sűrűségű. Ezek a gumyszerű műanyag szigetelő anyagok nagyon rugalmasak, ezért könnyű velük dolgozni.

Vízálló, hang és hő szigetelés mely megfelel az EN 45545-2 előírásainak

4. ábra: padló szigetelés Cello Drain alkalmazásával

A Cello HO kiállítója által bemutatott termékválaszték egy fontos dologban megegyezik, valamennyi olaj és víz lepergető tulajdonságú. E termékek hő szigetelésére, hangszigetelésre, vagy térlezárásra alkalmazhatók. A gyártó szerint a Cello HO termékek ideálisak ajtók, mennyezet, padló oldal leválasztásra, vagy légkondicionálók szigetelésére. Ezekkel a termékekkel könnyű dolgozni, akkor is, ha pontosan méretre vágva szállították, vagy ha a felhasználási helyszínén vágják be. Másik pozitív tulajdonsága, hogy környezet barát, és teljesen újra felhasználható. Ahogy a kiállító rámutatott, a Cello HO ideálisan alkalmazható városi villamostól a nagysebességű vonatokig mindent.

Ultra könnyű, nem gyúlékony, és hang elnyelő

Az InnoTrans 2016 kiállításon egy kínai cég első alkalommal állította ki az új RF C900 hangszigetelő anyagát. Ez a szén-szálak hangszigetelő, nem gyúlékony anyag 1,6-szor könnyebb, mint a hagyományos üvegszálak szigetelő. Ha nyomásnak, vagy rezgésnek van kitéve, jól tud eredeti állapotába visszaalakulni, és ezt többnyire vagonok hangszigeteléséhez használják. Ha a vevő úgy kívánja, el lehet látni a szigetelést egy vékony laminált alumínium fémlappal. Ezt a nem gyúlékony anyagot próbáknak vetették alá, hogy megbizonyosodjanak, valóban megfelel-e a vonatkozó nemzetközi előírásoknak. Nem olvadt meg a tűzben, és nem bocsátott ki mérgező füstöt. Az RF C900 N anyaggal könnyű dolgozni és bármilyen alakzatra egyszerű kiszabni.

Graffitinek ellenálló fólia, új teszt eredményekkel és bizonylattal

A Madico cég az InnoTrans kiállításon bemutatta a Graffiti-Free fóliáját, melynek független tesztjét a közelmúltban fejezték be. A kiállító szerint a legutóbbi teszt adatai szerint ez a gyártmány a piacon a legjobb értékelést kapta. A Graffiti Free fólia úgy működik, mint egy sorompó, segít ellenőrizni a vandalizmust és egy költséghatékony lehetőséget nyújt a megsérült fényezést helyrehozni. A Madico több mint 10 éve árulja a Graffiti Free fóliáját, melyen 2016-ban végezték el a számos tesztet. Az eredmények alátámasztják az elvárásokat. A fólia teljes mértékben megfelel az EN 45545 a vasúti összetevőkre vonatkozó tűzbiztonsági szabvány előírásainak. Ez az igazolás magában foglalja, hogy a fólia megfelel a vasúti járművek tűzvédelmi előírásainak, a füst toxikusságának mértékének, a meleg kibocsátásnak, és számos további ANSI Z26,1 szabványnak, beleértve a fény visszaverő képességet, a ködnek és külső behatásnak való ellenállását.

Modern hűtési és légkondicionálási koncepciók a hibrid, a villamos, és dízel hajtási rendszereknek.

A nagy hatékonyságú hűtő lap, melyet a Kühler HAUGG Vállalat gyárt, sokcélúan alkalmazható. Így a jármű-

vek légkondicionálásához ahol nem csak a teljesítmény elektronikát hűtik, hanem az akkumulátorokat is. A külső feltételektől függően a hűtőlap biztosítja a hűtést, vagy a hőmérséklet emelését, és ezeket az értékeket, az elvárt határok között tartja. A rejtett hűtésű akkumulátor a qOpt kutatás részeként alkották meg, Forschungsgesellschaft Kraftfahrwesen vállalattal a jármű motorok kutató intézetével közösen, amely a Kühler HAUGG vállalat ipari partnere. A projekt a rejtett hűtésű akkumulátorok fejlesztésére fókuszált, intelligens üzemeltetési stratégiával, a hűtési energia visszanyerésére. A kutatás fő célja, a villamos járművek választékának növelése, az energia tárolása, valamint a járművek hatékonyságának növelése.

A cél megakadályozni a hó elszökését

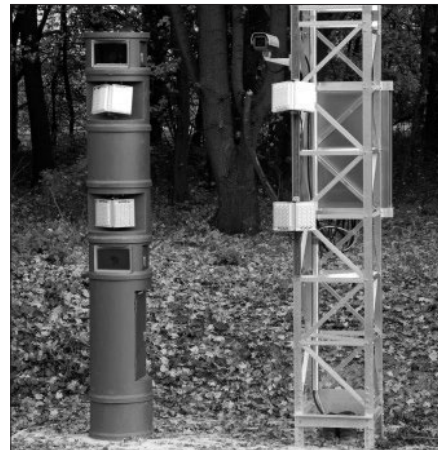
5. ábra: Mosó járműszin Boxholmban

Az InnoTrans 2016 kiállításon egy svéd vállalat bemutatta a járműtelepeknél alkalmazható ún., időjárás függőnyét, melyet minden egyedi kialakítású kapuhoz adaptálni lehet, és biztonságosan befedi a teljes járművet, megakadályozva a hó elillanását. Az új megoldás egy robosztus PVC borításból, egy tűznek ellenálló poliészter szövetből áll, ami megfelel az ISO 3795 előírásnak, (égési mérték kisebb, mint 100 mm/sec).

A záródó felületeket forró levegővel töltik ki, hogy még egy szigetelést biztosítsanak a hideg ellen.

Az időjárás függőnyet egyedileg készítik el, és szállítják kompletten a szükséges elektromos szerelvényekkel és a vezérlő rendszerrel. A már meglévő biztonsági jelzőrendszerhez integrálni lehet. A megoldás nem igényel fenntartást és a vasúttársaságok jelentős energia megtakarítást érnek el, amikor kigördítik a letisztított, és megjavított járműveiket. A gyártmány tervezői felhívják a figyelmet arra, hogy terméküket számos más helyen is alkalmazni lehet, pl. motortárolás, gyártelepek stb.

Kamera alapú azonosító rendszer

6. ábra: Kamera-alapú azonosító rendszer számellenőrzés

A biztonságos vasúti üzemeltetés központi feladata vette az ASE AG vállalatot ahhoz, hogy kifejlessze a kamera alapú azonosító rendszerét, a „számellenőrzés”-t. Ez képes az adott mozdony és gördülő eszközök számait rögzíteni, ellenőrizni és megjeleníteni (UIC, LüP, BIC/ILU kód, jármű, veszélyes teher szám, stb.) és egyúttal a státusz és a károk dokumentálását is elvégzi.

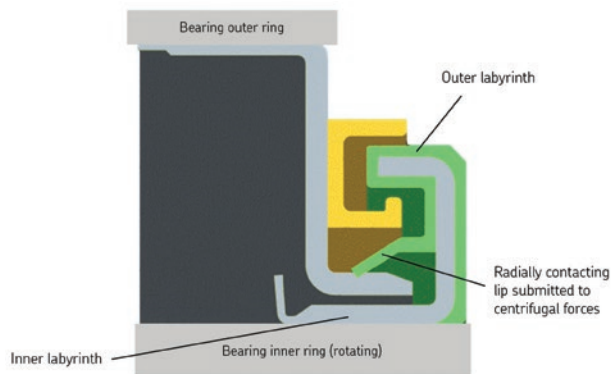
A „TrAbSy” egy automatikus teherszállítási fuvarlevél rendszer, melyet kikötők körzetében használnak és egy speciális felhasználása ennek a rendszernek. Regisztrálja a gördülő állományt, amikor az belép, és amikor elhagyja a körzetet, rögzíti a jármű mozgását, és az állás időt is. A rendszert a valóságos adatok, és a jelentett EVU adatok összehasonlítására lehet használni. Létrehoz egy eljárási rekordot, és automatikusan kiszámlázza az infrastruktúra használója számára a költségeket. Ami azt jelenti, hogy különböző interfészeket, szám ellenőrzést, magasabb logisztikai szoftver rendszerekbe lehet integrálni.

Visszatápláló féküzem és energia visszanyerés alacsony jármű sebességnél is

A TRS-600 a teljesítmény konverterek új generációja, ami képes a vontatómotorok hatékony szabályzására, úgy metró szerelvények, mint hosszú motorvonatok esetében. Ez a vontatási rendszer hajtja a vonatot, miután ellenőrzi és szabályozza a felsővezetéki áramot, amely a konverter felé folyik. Ugyanakkor a nagysebességgel közlekedő vonatok fékezésénél biztosítja az utasok jó komfort érzetét és biztonságát. A TRS-600 úgy tervezték, mint a központi elemét a vontatási rendszernek, együttműködve az új generációs IGBT technológiával, és a legutolsó szabályzó programokkal. A kiállító szerint a vonat futásánál a biztonság legmagasabb szintjét érték el, valamint hatékonyságot és robosztusságot. A TRS-600 egy, vagy két párhuzamosan kapcsolt vontatómotort tud szabályozni. A nagyon érzékeny szabályzó egység a visszatápláló fékezés esetében, még igen kis sebességnél is megfelelően működik.

Az SKF az InnoTrans 2016 kiállításon bemutatta az átörézt jelentő SKF Centrifugális ajakos tömítést, amelyet a nagy sebességű vasúti alkalmazásokhoz terveztek az energia megtakarítás, a teljesítménynövelés és a karbantartási intervallumok meghosszabbítása céljából.

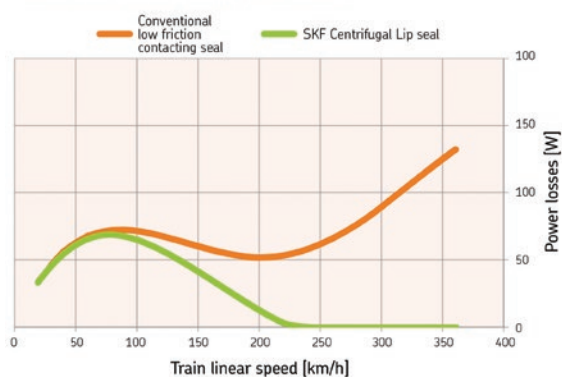

8. ábra: SKF Centrifugális ajakos tömítés

A korszerű tömítés optimális súrlódási modellt biztosít a nagy sebességű vonatok teljes üzemi életciklusa alatt. A tömítés olyan ajakkal rendelkezik, amely a vonat lassú indulási és megállási sebességénél zárt állapotba kerül annak érdekében, hogy a szennyeződések ne kerüljenek a csapágy belsejébe. Ha a sebesség megnő és a centrifugális erő eléri egy bizonyos határt, az ajak kinyílik, és súrlódásmentes tömítéssé válik, miközben ugyanez a centrifugális erő megakadályozza a szennyezőanyagok behatolását.

Ez az intelligens, kettő az egyben tömítéskivitel kiegyensúlyozza és optimalizálja a tömítőfunkciót és a súrlódási nyomatékokat, ezáltal egyik esetben sincs szükség kompromisszumra. Ennek eredményeként a tömítés alacsony hőmérsékleten és hosszú karbantartási intervallumok mellett is működőképes marad, valamint a tisztább kenőanyagok köszönhetően megvalósíthatóvá válik a költségek csökkentése és az alkalmazás megbízhatóságának növelése. A jelentősen megnövelt hatékonyság és az energia megtakarítás a nagy sebességű vonatok környezetre gyakorolt hatásának csökkenését is elősegítheti.

Power losses (from sealing lip contact)

9. ábra: A hagyományos és a centrifugális ajakos tömítés viselkedése a sebesség függvényében

Mozdonyok, motorkocsik szabványos vezetőpultjai

A vontatójárművek vezetőállásai az egységes európai vezetőállás kialakítás elvét követik. Az alábbi az InnoTranson kiállított mozdony és motorvonatok vezetőállásain is megfigyelhetők a szabványosításnak megfelelés.

10. ábra: A Stadler Girunió nagysebességű motorvonat vezetőállása

11. ábra: A Stadler DRS 88003 kettős erőforrású dízel-villamos mozdony vezetőfülke

12. ábra: A Siemens Vectron vezetőállása

Vásári járműválogatás

A berlini kiállításon készítették munkatársaink a következő felvételeket. A vasút sokarcúságát hűen tükrözi. Vásári látképek, válogatás:

15. ábra: InnoTrans 2016 látképe (Fotó: Stráner Pál)

16. ábra: Kamion-pótkocsi önrakodó jármű (Fotó: Stáner Pál)

19. ábra: Kitérő szállító vagon (Fotó: Elek László)

17. ábra: Kübli trafószállító kocsi (Fotó Elek László)

20. ábra: Félautomata kapcsolós hidbid mozdony

18. ábra: Normál/széles nyomközű kerék-adapter (Fotó: Horváth András)

21. ábra: ÖBB 1063 kettős erőforrással